

Rozhovor s autorem
písně Velká dis-
kotéková stávka str. 2

W. Bello: Irák, Spo-
jené státy a výzvy pro
globální mírové hnutí
str. 3

Solidarita

ČASOPIS ZA ALTERNATIVU ZDOLA

ČÍSLO 1

1 700

zabitých amerických a britských vojáků

18 000

zraněných amerických a britských vojáků

100 000

zabitých iráckých civilistů

172 miliard \$

zatím utraceno na válku a okupaci Iráku

0

důvodů, proč by měla okupace Iráku pokračovat

Výzva pro protiválečné hnutí

„Před pár lety by nikdo nečekal stávku v České televizi či v NHL“

Před porotou předstupuje chlapík, celkem obyčejný, pozdraví, prohodí s porotou pár slov, jako všichni před ním. Co následuje je pro všechny šok – hit *Velká diskotéková stávka* se stane jednou z nejpůvodnějších písní. Michal Šimůnek se ptal jejího autora Štěpána Tourka.

Michal: *Jsi kytarista, co tě vedlo k účasti v SuperStar?*

sociální podtext a hlavně humor.

budu provádět, protože moje aktivity jsou poměrně

vej se, poslední vývoj ukazuje, že stávky se dotýkají stále více profesí. Před pár lety by nikdo nečekal stávku v České televizi či v NHL. Přesto si však myslím, že stávka dýdžejů jen tak nebude. Jde o to, že v jejich případě nejsou tak časté vazby zaměstnanec-zaměstnavatel. Navíc v poslední době jsem měl možnost se bavit s různými DJ a i když někteří vidí určité důvody pro takovou akci, vesměs jsou oproti jiným profesím se svými pracovními podmínkami poměrně spokojeni.

Štěpán: Mezi těmi tisíci pěvci a pěvkyněmi jsem hledal osobu, která by obsadila pěvecký post v kapele. Své vystoupení před porotou jsem chápal jako konfrontaci mé tvorby s hlavním proudem a současně jako propagaci. O zpěv či o další postup mi nešlo.

Mch: *Pamatuji si tě z různých akcí, kde byl prodáván náš časopis. Jak hodně toto prostředí ovlivnilo tvé písně a konkrétně hit *Stávka dýdžejů*?*

Štp: Řekl bych, že toto prostředí je velkým zdrojem témat. Řada kapel nekomerční scény (především HC/punk) tyto témata ve svých textech využívá (střety s policií, náckové, protiválečné akce). Nicméně téma stávky je pro českou scénu cizí. V zahraničí i toto téma figuruje v hudbě. Dokonce jsem viděl i jednu britskou knížku pro děti, která pojednávala o stávce. Každopádně prvotním v textu *Velké diskotékové stávky* bylo diskotékové prostředí. Spojení se stávkou mělo textu dodat

Mch: SuperStar je hlavně o byznysu. Kvůli čemu se tam ale hlásí tolik lidí. Chtějí dělat kariéru a stát se celebritou? Nebo je důležitější snaha o sebe-realizaci v systému, který jim to neumožňuje. Nebo jde o něco úplně jiného?

Štp: Já myslím, že si do této otázky snad ani nemusel dávat otazníky. Tato soutěž dává spousta mladým lidem naději, že skrze ní by se mohli rychle materiálně osamostatnit. Taková SuperStar má daleko větší možnosti než prodavačka v supermarketu.

Mch: *Jaké jiné aktivity vyvíjíš po SuperStar?*

Štp: Chodí spousta nabídek na všelicos a já je všechny nemohu zvládat. Musím daleko více zvažovat, co

kapelou Discoheroes různě po republice. Největší poptávka po nás je na diskotékách, což je, vzhledem ke stylu hudby, který hrajem, poměrně neobvyklá situace.

Mch: *Kdy myslíš, že bude v České republice stávka dýdžejů?*

Štp: Podí-

Velká diskotéková stávka

Je tu stávka djů, jen ticho se valí z repráků
 Je tu stávka djů, jen ticho se valí dál.
 V klubu Radost nebo Meka
 i na jiných diskotékách, nápis stávka
 Dj Tráva nebo Loutka,
 svému šéfu říká, stávka
 I Karlovy Lázně přestaly hrát,
 Dji jednotní se nemusí bát.
 A své vítězství, šampaňským oslaví
 a jestli ne, tak to bude konec zábavy.
 Je tu stávka djů, jen ticho se valí z repráků
 Je tu stávka djů, jen ticho se valí dál.
 Někdo je možná v šoku
 je ticho i na CzechTecku, je to k smíchu.
 Policie však zakročí,
 ten pozemek je přec něčí, větří neplechu.
 I Karlovy Lázně přestaly hrát,
 Dji jednotní se nemusí bát.
 A své vítězství, šampaňským oslaví
 a jestli ne, tak to bude konec zábavy.
 Můžem si hrát
 na emo-kids,
 který disko nezajímá
 A jen pro svou scénu žít.
 Pracovní právo se i nás
 také dotýká.
 Hudební žánry musí stranou jít

Irák, Spojené státy a výzvy pro globální mírové hnutí

Walden Bello

Letošní protesty navazují na globální protesty proti válce, které proběhly 15. února 2003 (asi největší protiválečné protesty v historii, po celém světě se jich dohromady zúčastnilo přes 11 milionů lidí pozn. redakce) a 20. dubna 2004. Jsou výrazem přetrvávajícího celosvětového odmítání obrovských válečných zločinů, kterých se na Iráčanech dopouštějí Spojené státy. Svědčí o tom, že agrese, i když je vedena pod záminkou „šíření demokracie“, vyvolá vždy znechucení.

Protesty se udály v době, kdy Washington spustil další politickou ofenzívu, aby přesvědčil lidi na celém světě, že by měli za otázkou Iráku udělat tlustou čáru. Tato snaha nás má přesvědčit, že po nedávných volbách v Iráku se už hraje nová hra, a jméno té hry je demokracie.

Ve skutečnosti pokračuje stará hra dominance a okupace a Spojené státy jí nevyhrávají. V současné době můžeme sledovat vzestup a konsolidaci rozsáhlého iráckého odporu. Nejedná se jen o ozbrojený odpor, kterého jsme téměř každodenně svědky v televizi. Pak je zde politický odpor – a ten je mnohem širší než ozbrojený odpor. Dále existuje ještě cosi širšího a to je civilní odpor – všechny ty

činy, do kterých se zapojují obyčejní občané, aby popeli legitimitu okupace jsou tím, co James C. Scott nazývá „zbraněmi slabých“.

O našem politickém postoji nemůže být pochyb. Musíme podporovat

nní prostor, aby se sešli v debatě a soupeření mezi sebou za účelem vytvoření skutečně legitimní národní vlády. Nazývat volby, které se konají za okupace „svobodné“ a „demokratické“, je výsměch svobodě a demokracii.

termín „mnohonárodnostní síly“. 135 000 amerických vojáků je řídce rozmístěno po celém Iráku a to v počtu, jež nedokáže zastavit guerillové povstání, šířící se jako ničivý požár. Odhady mnoha vojenských expertů o minimálním nezbytném množství vojáků se pohybují od 200 000 do 1 milionu. Je nemožné takto zvýšit počet vojáků, aniž by to vyprovokovalo masivní občanské nepokoje ve Spojených státech, kde již nyní chápe většina obyvatelstva vojenský zásah jako neoprávněný. Pan Bush možná vyhrál volby, ale nikoliv kvůli podpoře války veřejností, a on to ví.

V samotné americké armádě více a více vojáků, dokonce i v aktivní službě, vystupuje společně se svými rodinami proti válce. Jedna americká jednotka odmítla doručit zásoby do města vzdáleného několik mil, protože, jak řekli, jejich vozidlo nebylo bezpečné. Pravděpodobně existuje více a více takovýchto incidentů, pokud by se novináři obtěžovali je vyhledávat místo toho, aby se „zakotvili“ v Pentagonu.

Není možno si nepřipomenout, jak se během posledních období války ve Vietnamu americká armáda vnitřně rozložila. Demoralizace se projevovala mimo jiné v takzvaném „fraggingem“, tj. házením granátů

Walden Bello se zúčastnil counter-summitu konaného v září 2000 u příležitosti demonstrací proti MMF a SB

právo Iráčanů na odpor proti okupaci. Existuje celá škála forem odporu, ale je třeba si pamatovat, že irácký lid po nás nežádá, abychom podporovali tu či onu „značku“ odporu proti okupaci, ale abychom požadovali bezpodmínečné a okamžité stažení všech cizích vojsk z Iráku. Pouze za takovéto podmínky budou mít Iráčané suveré-

Spojené státy v Iráku prohrávají

Pravdou je, že Spojené státy prohrávají válku v Iráku, a to jak politicky, tak vojensky. Během posledních několika měsíců nejméně 10 spojeneckých vlád stáhlo nebo prohlásilo, že stáhne, své vojáky z Iráku. Takzvaná „Koalice odhodlaných“ se nyní tak smrskla, že Pentagon začal místo toho používat

do důstojnických stanů. Jelikož v národní gardě nejsou vojáci na plný úvazek a zhruba 40% amerických vojáků v Iráku není v pravidelných silách, nemůže být stálá eroze morálky brána na lehkou váhu. Pravděpodobně jediní vojáci, kteří dovedou vzdorovat demoralizaci je nablble nadšená námořní pěchota, ta ale tvoří v armádě menšinu.

Krise přílišného rozšíření

Spojené státy ale nejsou přílišně rozšířeny (v originále „overextended“ – pozn. překl.) pouze v Iráku. Irák globální krizi Spojených států z přílišného rozšíření pouze prohloubil. Klíčové projevy imperiálního dilematu bijí do očí:

I přes nedávné Spojenými státy sponzorované volby v Afghánistánu, Karzájho vláda účinně kontroluje jen částí Kábulu a dvě nebo tři další města. Jak se vyjádřil generální tajemník OSN Kofi Annan, navzdory volbám „bez fungujících státních institucí, které by sloužily základním potřebám obyvatel celé země, bude autorita a legitimita nové vlády pouze krátkodobá.“ A tak dlouho, dokud bude tato situace trvat, bude na sebe Afghánistán vázat 13 500 amerických vojáků uvnitř hranic a dalších 35 000 podpůrného personálu za hranicemi.

Americká válka protiterorismu měla úplně převrácený účinek, Al-Kajda a její spojenci jsou dnes silnější než v roce 2001. Invaze do Iráku, podle Richarda Clarka, Bushova bývalého protiteroristického cara, zavedla válku proti terorismu na slepou kolej a byla pro Al-Kajdu nejlepším prostředkem pro nábor

nových členů. Ale i bez Iráku si těžkopádné policejní a vojenské metody Washingtonu, kterými se chtěl vypořádat se s terorismem, už odcizily miliony muslimů. Není lepšího příkladu než jižní Thajsko, kde americké protiteroristické poradenství pomohlo změnit mírnou nespoko-

Škola ve městě Falludža - osvobozena, stejně jako mnoho dalších

jenost do rozvinutého povstání.

Svou plnou podporou Šaronovy nikam nevedoucí strategie sabotování vzniku palestinského státu se Washington vzdal veškerého politického kapitálu, který mezi Araby získal zprostředkováním nyní už nefungujících dohod z Osla. Podpora strategie jdi-se-Šaronem ze strany Washingtonu spolu s okupací Iráku zanechala jeho spojence mezi arabskou elitou jasně proamerické, zdiskreditované a zranitelné. Po smrti Jássira Arafata, mohou v Tel Avivu a Washingtonu uvažovat o nadějích, že se jim podaří urovnat palestinskou otázku podle vlastních představ. To je však iluze, což můžeme pozorovat v rostoucí podpoře Hamasu na úkor Organizace pro osvobození Palestiny pana Abbáse mezi Palestinci.

Pohyb Latinské Ameriky

doleva se urychlí. Vítězství levicové koalice v Uruguayi je jen poslední z řady volebních vítězství progresivních sil podobně jako ve Venezuele, Ekvádoru, Argentíně a Brazílii. Společně s pokračujícím volebním posunem doleva se může na horizontu objevovat více takových

falství. Dá se říct, že zatímco noviny byly plné bojových slov Washingtonu proti Iránu, Sýrii a Severní Koreji, jsou Spojené státy, vázané v nekonečné válce v Iráku, v mnohem horší pozici k destabilizaci těchto vlád, než byly v roce 2003, před začátkem invaze do Iráku.

To, co právě sledujeme, je třetí důležitý PR pokus přesvědčit svět, že Irák je stabilizovaný. Prvním bylo slavnostní vyhlášení vítězství na palubě letadlové lodi Abraham Lincoln v květnu 2003. Všichni víme co se stalo potom. Druhým bylo předání suverenity iráckému lidu v loňském červnu. Tuto nevýraznou epizodku následoval ostrý nárůst odporu. Nyní se snaží, spoléhajíc na televizní záběry, přesvědčit svět, že volby konané pod vojenskou okupací a uprostřed všeobecného odporu – které byly bojkotovány miliony iráckých voličů – byly lekcí „svobody“ a „demokracie“.

Vábení Venušanů

Evropa je, jak jinak, zvláštním cílem Bushovy strategie. Drsná realita iráckého odporu, jež způsobila posun v hodnocení pozic Evropy, je neokonzervativním ideologem Robertem Kaganem. Ten se v roce 2002 vyjádřil velmi pohrdavě o přístupu Evropy ke světovému pořádku, přičemž použil svůj známý výrok, že „Američané jsou z Marsu a Evropané z Venuše.“ V roce 2004 ten samý Kagan poněkud změnil tón, když napsal: „Američané budou potřebovat legitimitu, kterou může zajistit Evropa, nicméně Evropané mohou ohledně jejího poskytnutí i selhat.“ Evropané naštěstí

nenaleželi „novému“, „smířlivému“ Bushovi. Liberální deník Financial Times vidí v tomto přístupu vznik „opožděného poznání, že Spojené státy jsou příliš rozšířené a potřebují spojení“. A tak ačkoliv varují Evropany před přijímáním „politiky nicnedělání“ vůči Bushově iniciativě, nemohou západní vlády, naneštěstí pro Timesy, v otázce Iráku ve skutečnosti nic moc dělat, pokud zůstanou jejich občané ve svých většinách proti účasti ve válce Spojených států. Dokonce i v mnohem méně protiamerické východní Evropě ztrácí Spojené státy spojení; Maďarsko stahuje své vojáky a polská vláda oznámila svůj záměr stáhnout polský kontingent tak rychle „jak to okolnosti dovolí“.

Bushova diplomacie jde ve skutečnosti proti dlouhodobým tendencím. Atlantické společenství je mrtvé. Irák byl spíše ranou z milosti vztahům, které byly poškozeny umocňováním konfliktů s USA kvůli obchodu, životnímu prostředí a otázkám bezpečnosti. Samozřejmě to není jen principspolečná akce, který se vytrácí, ale, jak poznamenává americký expert Ivo Daalder, „nikoliv málo [Evropanů] se nyní obává Spojených států více než toho, co objektivně konstituují principiální hrozbu jejich bezpečnosti.“ Už dnes evropští experti jako Marco Piccioni tvrdí, a shledávají se s chápavým publikem, že přítomnost Spojených států v Iráku je součástí rozsáhlejší blízkovýchodní strategie vypracované k tomu, aby vytlačily Evropu z oblastí produkujících ropu, a to, pokud bude třeba, i silou. Pokud si Německo a

Francie udržovaly odstup a odmítali legitimizovat americkou invazi do Iráku a důrazně odmítaly jakýkoliv závazek, nebylo to jednoduše díky protiválečnému smýšlení jejich občanů. To také odrazuje jakékoliv další kroky USA, které by mohly vest přímo k ohrožení jejich vlastní národní bezpečnosti.

Obyčejní Iráčané plní emocií křičí na amerického vojáka: „tot je okupace, jděte pryč!“

Výzvy globálnímu protiválečnému hnutí

I přes toto všechno jsou USA stále v Iráku a zatímco se situace stává pro Washington pořád horší a horší, nic nenaznačuje, že by se nějak blížilo stažení vojsk. Mezitím jsou obyčejní Iráčané denně vystaveni útokům a zabíjení. A zatímco se novináři zaměřili na bombové útoky, které provádí některé skupiny odporu, nedávne zabití italského agenta, který vyjednával propuštění novinářky Giuliany Sgreney, znovu zvýraznilo druh nebezpečí, které Iráčanům od okupačních sil hrozí každodenně.

S touto smutnou skutečností na paměti bych se nyní chtěl zmínit o výzvách, které čekají na

globální protiválečné hnutí, s tím jak se situace v Iráku pro USA zhoršuje. Podporovat boj iráckého lidu za vytvoření suverénního prostoru, aby mohla vzniknout národní vláda podle jejich výběru, zůstává jednou ze dvou nejdůležitějších priorit globálního protiválečného hnutí. Tím druhým je ukončení izraelské okupa-

ce Palestiny a pošlapávání palestinských lidských práv. Co je v době, jež je vyznačená kombinací znovuoživení pravice ve Spojených státech a pokračující globální krizí Impéria, nezbytné učinit k dosažení těchto cílů?

Nejprve ze všeho musí hnutí postoupit za spontaneitu a dostat se na novou úroveň přeshraniční koordinace, takové, která by přesahoval sjednocení výročních dnů protestu proti válce. Kritické množství lidí, který dokáže ovlivnit výsledek války, nebude získáno bez přívalové vlny globálních protestů, něčeho podobného mobilizaci proti válce ve Vietnamu v letech 1968 až 1972 – takové vlny, která dostane miliony lidí do stavu nepřetržitého aktivismu. Koordinace kromě

toho bude znamenat koordinaci nejen masových demonstrací, ale také občanské neposlušnosti, práce na globálních médiích, každodenního lobování na úřadech a politického vzdělávání. Efektivnější koordinace a, ano, profesionalizace protiválečné práce nesmí samozřejmě být dosaženo na vrub participačních procesů, jež jsou tou charakteristickou „obchodní“ značkou našeho hnutí.

Zadruhé, pokud jde o taktiku, je nutné zapojit nové formy protestu. Do hry je třeba vtáhnout metody jako sankce a bojkoty. V Bombaji na Světovém sociálním fóru v lednu 2004 navrhla Arundhati Royová začít s jednou nebo dvěma americkými firmami, které přímo profitují z války, jako je Halliburton a Bechtel, a mobilizovat za ukončení jejich operací po celém světě. Je na čase začít brát její návrhy vážně a to nejen s ohledem na americké, ale také izraelské firmy a výrobky.

Nadto, musí být zvýšena úroveň bojovnosti, je třeba stále více případů občanské neposlušnosti a nenásilného narušení normálního průběhu obchodování. Musíme Washingtonu sdělit, že žádný obchod neproběhne tak jako obyčejně, pokud bude válka pokračovat. Debaty, které jsou vedeny v Británii o tom, zda pořádat pokojné demonstrace nebo občanskou neposlušnost, jsou neplodné, protože obojí je nezbytné a musí být novými a efektivními způsoby spojováno dohromady.

Zatřetí, je jasné, že Velká Británie a Itálie jsou hlavní spojenci Bushovy válečné politiky mimo Spojené státy. Bush se těchto vlád neustále dovolává, aby

ospravedlnil americké dobrodružství. Co se stane v Itálii, ovlivní tím pádem to, co se bude dít v Británii. V obou zemích existují většiny lidí, jež jsou proti válce a ty je třeba nyní změnit v sílu, která je v těch zemích, jejichž vlády jsou spoluviníky USA ve válce, schopná narušit normální průběh fungování byznysu. Obě tyto země mají skoro posvátnou tradici generálních stávek které, ve spojení s občanskou neposlušností, mohou významně zvýšit cenu, kterou budou jejich vlády za podporu Washingtonu muset zaplatit. Když jsou aktivisté z Itálie a Británie dotazováni, proč na demonstraci 20. března přišlo mnohem méně lidí než na ty v únoru 2004,

velký počet z nich odpovídá: protože lidé cítí, že jejich akce stejně nezabránili USA jít do války. Tomuto druh defetismu a demoralizace se může čelit ne snižováním nároků na lidi, ale jejich zvyšováním, žádáním je aby se semkli do lidského řetězu skrze nenásilné projevy občanského odporu. V této souvislosti je velmi vítanou zprávou, že po zabití italského agenta, o kterém jsme hovořili výše, donutila vlna všeobecného rozhořčení premiéra Berlusconiho oznámit, že Itálie do září stáhne své vojáky. Úkolem evropského protiválečného hnutí je posunout toto datum blíže, zatímco bude zintenzivňovat své aktivity, aby z války vyřadilo také Británii. Začtvrté, je nezbytné vytvořit spojení mezi

globálním mírovým hnutím a arabským světem, protože se Blízký Východ stává strategickou arénou pro další desetiletí. Vlády Středního východu jsou, když jde o USA, notoricky pasivní, takže musí být stejně jako v Evropě hlavním cílem těchto pokusů tvořit solidární

Jen odpor v Iráku společně s masovými protesty může ukončit okupaci.

vazby mezi občanskými hnutími. Bude to poté, co byla některá nejsilnější protiválečná hnutí označená Spojenými státy a některými evropskými vládami za „teroristy“ nebo „sympatizanty teroristů“, opravdu odvážný a kontroverzní krok. Důležité je nenechat formulky zavedené USA stát v cestě lidem, kteří se začínají navzájem přibližovat tak, aby prozkoumali možnosti spolupráce. Stejně tak je pro palestinské hnutí i izraelské antisionistické a mírové hnutí zásadní, aby se dostaly za nálepky, které jim přidělily jejich vlády a našly způsob spolupráce, kterým by ukončily izraelskou okupaci. Tento proces svádí dohromady lidi ze zdánlivě neslučitelných politických pozic. Významným krokem v tomto

směru bylo Bejrútské protiválečné shromáždění, které se konalo v polovině září 2004, se silným zastoupením globálního protiválečného hnutí a sociálních hnutí z celého arabského světa. Rád bych také upozornil na setkání v Káhiře, kde se setkala globální mírové hnutí s

mnoha progresivními a demokratickými skupinami z Egypta a z celého Blízkého Východu, aby požadovali nejen konec americké a izraelské okupace, ale skutečnou demokratizaci po celém arabském světě. Ale i když se globální mírové hnutí soustředí na Irák a Palestinu, národní a regionální hnutí musí ve svých oblastech pokračovat v zintenzivňování existujících zápasů nebo otevírání nových front proti americké hegemonii. Mezi globálními a lokálními boji proti imperialismu je dialektický vztah. Oslabování struktury amerických základů ve Východní Asii by, například, poznamenalo vojenské operace USA v Iráku a Afghánistánu. A jak budou lidé z Východní Asie, Evropy a Latinské

Ameriky mobilizovat proti americkým základnám, které zajišťují logistickou podporu pro irácké vojenské tažení, budou jejich akce vést k tomu, že se veřejnost začne tázat, proč jsou tyto základny právě v jejich zemích. Tedy jedním z bezděčných důsledků imperiální války v Iráku může

být také rozrušení amerického systému základů v zahraničí. Chtěl by skončit tím, že i ve svém začínajícím druhém volebním období zůstává agenda Bushovy vlády stále stejná, a je jí globální dominance, schopnost této vlády opravdu jí uskutečnit byla však už narušena. Naší odpovědí zůstává globální odpor. Je jedna věc může zmařit ponuré úmysly impéria v Iráku, Palestině a kdekoli

jinde: bojovná solidarita mezi lidmi po celém světě. Učinit tuto solidaritu skutečnou a mocnou a v posledku vítěznou je výzva, která stojí před lidmi v protiválečném hnutí v Kanadě a před námi všemi ostatními.

Walden Bello je člen Focus on the Global South a profesorem sociologie a veřejné správy na univerzitě na Filipínách. Byl ve Vancouveru na den mezinárodních akcí 19. března. Projev pronesen na mítinku pořádaném kanadskou Stop the War Coalition v předvečer celosvětových protiválečných demonstrací 19. a 20. března 2005.

**Překlad Jan Májiček,
Martin Šaffek**

Stávky * Demonstrace * Protesty

Zimbabwe

Ozbrojená policie vtrhla 14. května do sídla Zimbabwské komory odborových svazů (ZCTU). Začala zabírat počítačové disky a složky. Vláda tím zvyšuje tvrdé postihy pro občanské hnutí. Zabavování disket a složek bylo policií odůvodňováno, že hledá důkazy o tom, že odbory nelegálně obchodovaly s cizí měnou. Wellington Chibebe, tajemník ZCTU, prohlásil: „Toto je jen způsob, jakým se snaží ZCTU zastrašit, ale my se nedáme.“ Útok na centrálu zimbabwských odborů je součástí špinavé hry, kterou hraje vláda. Ta se snaží zkomplikovat či znemožnit práci všem opozičním, občanských a sociálním hnutím, která jsou jakkoliv spřízněná či napojena na Hnutí za demokratickou změnu (MDC). „Příkazy přicházejí ze shora... jde o to destabilizovat ZCTU,

protože má silné vazby na MDC,“ řekl jeden starší policejní důstojník, který si ze strachu před postihem nepřál být jmenován. Vztahy mezi ZCTU a vládou se vyostřily, když na popud odborové centrály vzniklo v roce 1999 Hnutí za demokratickou změnu. Na začátku tohoto roku prošly ven informace o tom, že tajná služba dostala za úkol zinscenovat změnu vedení ZCTU a zajistit, aby se do čela dostali provládní představitelé.

Švýcarsko

Mezinárodní organizace práce (ILO) vydala zprávu, o nucené práci. Ta odhaduje, že nucená práce se týká přinejmenším 12,3 milionů lidí. Zpráva (anglicky na www.ilo.org/dyn/declaration/DECLARATIONWEB.GLOBALREPORTDETAILS?var_language=EN&var_PublicationsID=5282&var_ReportType=Report) tvrdí,

že nucená práce v soukromém sektoru tvoří asi 10 milionů lidí. Zpráva také poprvé poskytuje globální odhad zisku, který pochází z obchodu s ženami, dětmi a muži – je to 32 miliard \$, průměrně tedy 13 000 \$ na každého pracujícího, který byl unesen a nuceně pracuje. „Nucená práce ukazuje druhou stránku globalizace a odpírá lidem jejich základní práva a důstojnost,“ říká Juan Somavia, ředitel ILO. Zpráva potvrzuje, že nucená práce je jeden hlavních problémů, jež je přítomný ve všech oblastech světa. Sexuální vykořisťování se oproti jiným formám nucené práce týká téměř výhradně žen a dívek. Z celkového počtu nuceně pracujících je 40 – 50 % dětí mladších 18 let.

Finsko

V pondělí 16. května se zastavil finský papírenský

průmysl. Tisíce pracujících se přidali k celostátní dvou-denní stávce. Ta postihla dva největší světové výrobce papíru UPM-Kymmene Corp. a Stora Enso OYJ. Hlavními body, které vedly ke stávce bylo to, jak velké firmy používají brigádníky, aby si zajistili levnější práci, a přerušení výroby ve dnech státních svátů. Odborový svaz výrobců papíru požaduje, aby za práci navíc dostali zaměstnanci více volna a ne finanční ocenění, jak navrhovali zaměstnavatelé. Stávky se účastní asi polovina členů padesátitisícového Finského odborového svazu pracovníků v papírenském průmyslu. Akci podpořila Ústřední odborová organizace, která je odhodlána podporovat i jejich další akce.

Více informací na www.labourstar.net

Recenze filmu:

Sluneční stát anebo hrdinové dělnické třídy

Nový film slovenského režiséra Martina Šulíka, který měl v květnu svou premiéru, zaujme už svým pro polistopadovou dobu netradičním podtitulem: hrdinové dělnické třídy. Někomu by se mohlo zdát, že se jedná o pokus o obnovu propagandistických filmů stalinové doby. Velmi by se mýlil. Sluneční stát je film o dnešku a je vyprávěn jazykem, kterému každý rozumí. Odehrává se v oprýskané a šedivé metropoli Slezska, Ostravě.

Jeho hrdinové (dělnické třídy) jsou čtyři chlapy, kteří přijdou o práci díky „restrukturalizaci“ továrny, kterou kupuje zahraniční investor. Jejich tvrdá náтура se nemůže jen tak jednoduše srovnat s faktem, že už nemají práci. Rozhodnou se čelit své situaci tím, že odkoupí od své bývalé firmy nákladák (přičemž se samozřejmě zadluží) a začnou se žít jako stěhováci. Nenásleduje oblíbené klišé o tom jak chudí dělníci jako podnikatelé ke štěstí přišli. Naopak, koupí nákladáku

začíná jen série smůly, která se chudým lepí na paty o to víc, čím více klesají ke dnu.

Herecky je film zvládnut s neobyčejnou bravurností. K autenticitě postav přispívá i fakt, že je hráji ne až tak známí herci a člověk je proto může mnohem více považovat za obyčejné lidi. Celou atmosféru, kromě záběrů na jedno z měst s nejvyšší nezaměstnaností, dokresluje také jazyk – slezské nářečí v kombinaci se slovenštinou. Postavám nechybí k jejich tvrdé nátuře i tvrdý jazyk. Nápadu ukrást jednu z převážných ovcí oponuje jeden z party slovy: „všechny je mají spočítané v Bruselu či řáké také piči.“

Ztělesněním smolaře, který je příliš hrdý na kompromisy a příliš chudý, aby si je mohl dovolit nedělat je postava Tomáše. Má problémy s penězi, manželkou (fakt, že si ona najde práci a on by měl zůstat doma je pro něj naprosto nepřijatelná) i sám se sebou. Z celé čtveřice je on vlastně

nejzoufalejší. Ukazuje člověka, který ještě není zvířetem, ale už zapomíná, jaké to je chodit vzpřímeně a mluvit lidskou řečí. Je nejcitlivější a proto ho také těžká situace ničí nejviditelněji. Právě na této postavě je nejlépe vidět, jak bída dovede z normálních lidí udělat tvory nepříjemné, agresivní až pomatené. Ostatní z této „fantastické čtyřky“ na tom nejsou o nic lépe. Milan, nepsaný vůdce skupiny, má problémy se synem, začínajícím alkoholicem, a k tomu jen občasným návštěvcem školy, „bo ho to nebavy.“ Žije s ním sám a jeho bývalá žena si syna občas jen půjčuje. Další je ortodoxní katolík, který se sice řídí heslem „sex – jedná radost chudých“, ale díky své pevné víře už má čtyři dcery, které bude teď bez zaměstnání těžké uživit. Usměvnou, ale zároveň strašně smutnou je scéna, kdy pro svou dceru na svatě přijímání „vyrábí“ bílé botky. Poslední prolét je chlap, který si není schopen na-

jít stálou přítelkyni, jakkoliv mu navazování nových vztahů nečiní žádné problémy. Ač přitahuje opačné pohlaví, je sám..

I vedlejší postavy se povedly. Anna Šišková, jako bývalá Milanova manželka, která si vydělává prací na erotické lince, nebo Petra Špalková, jako zmiňovaná Tomášova žena, která dostane práci jako obsluha ve fastfoodu, kde musí nosit stupidní úbor a tričko s nápisem: „Nesahat. Vše v podniku patří šéfovi“, doplňují film o ženský element a úhel pohledu, který dodává filmu ještě větší přesvědčivost.

Bylo by škoda prozrazovat děj, protože nejlepší bude, když se na tento film půjdete podívat. Dostanete dávku lidského humoru, který se snaží odlehčit situaci, jež k smíchu nejsou. Z filmu přímo číší člověčenství ve své nejhutnější podobě. Film vám zaručeně udělá dobře a zároveň trochu připomene svět, ve kterém skutečně žijeme. -jm-

Šance protestovat proti Bushovi

Od 6. do 8. se sejdou lídři nejmocnějších zemí světa, včetně Georgie Bushe, na mítinku G8 ve skotském Gleneagles. Politiky čeká „přivítání“ v podobě týdnu protestních akcí.

Ten začne protestním pochodem, který pořádá velká koalice britských nevládních organizací „Make poverty history“ (Udělejme z chudoby minulost).

Existují signály, že protesty proti setkání budou značně silné. Všechny železniční spoje z Londýna do Edimburgu jsou již v uvedeném termínu zamluvené a například nevládní organizace v Leedsu spolu se „Stop the War coalition“ organizují již druhý vlak. Alterglobalizační hnutí ve Skotsku očekává v Edinburgu minimálně 100.000 protestujících. Organizátoři slibují zajištění ubytování, jídla, diskusí a zábavy pro všechny, kteří přijedou.

V neděli 3. července bude v Edinburgu alternativní summit, kde vystoupí známé osobnosti alterglobalizačního hnutí: např. Susan Geroge, Ken Wiwa, Dita Sari, Scott Ritter, Trevor Ngwane, Georgie Galloway, Fausto Bertinotti atd.

4. a 5. července budou protesty ve Faslane a Duncraig a série fór a kulturních akcí v Edinburgu.

Protestů proti G8 v Janově se zúčastnilo na 300 000 lidí z celé Evropy

Další velký protest bude směřovat ve středu 6. července do Gleneagles.

To je vesnice vzdálená 16 kilometrů od nejbližšího města, v jejímž hotelu (s cenou 400 liber, tedy přes 17.000 Kč za osobu a noc) se obhájcí svobody a demokracie sejdou. To znamená, že vyjadřovat nesouhlas na místě je obtížnější, přesto připravuje skotské hnutí v Gleneagles masovou demonstraci. Organizátoři z „G8Alternatives“ požadují

právo na protest až k branám hotelu. Policie se upřímně snaží šířit hysterii, jak to známe z doby před protesty MMF v Praze v roce 2000, kdy se většina zpravodajství soustředilo na debaty o násilí a pozitivní zpráva alterglobalistů zůstávala nevyslyšena. Je však potěšující, že místní obyvatelé vyjadřují do televizních kamer antikapitalistům podporu

Aktivisté Socialistické Solidarity organizují na protesty výpravu z ČR. Pokud se chcete zúčastnit, nebo chcete jen více informací, volejte na číslo 604357215. Informace o protestech možno získat také na www.g8alternatives.org.uk nebo www.mph.org.uk.

Podle Socialist Review a Socialist Worker zpracoval **Martin Šaffek**

Pět dní debat na Londýnské univerzitě

Marxismus 2005

Jako každý rok i letos se na Centrální londýnské

univerzitě koná týden přednášek a diskusí s názvem *Marxismus*. Je to jedinečná událost, na které antikapitalisté z celého světa mohou společně diskutovat alternativy k současnému systému. Letošní rok je hlavním sloganem *Marxismus: Udělejme z chudoby minulost*. Mezi tématy mítinků jsou: *Udělejme z kapitalismu minulost, útlak a odpor v Africe, Rok 1905:*

zrod naší politiky, naše demokracie nebo jejich, životní prostředí, Střední východ a Latinská Amerika, boj za osvobození žen, gayů a lesbiček a mnoho dalších. Celý seznam naleznete na adrese www.marxism2005.net. Program je rozšířen i o hudební a filmovou produkci. Akci pořádá naše sesterská organizace v Británii Socialist Workers Party (SWP).

Jako každý rok organizuje SocSol výpravu na *Marxismus*, pokud máte zájem se zúčastnit a chcete vědět podrobnosti, kontaktujte nás.

Předplatte si Solidaritu

- Chci si předplatit 6 následujících čísel za 100 Kč.
- Distribuční předplatné - chci si předplatit exemplářů časopisu.

Jméno:

Adresa:

Telefon:

Vyplněný ústřížek zašlete na adresu: Socialistická Solidarita, P.O.Box 1002, 111 21 Praha 1, nebo objednávejte na solidarita@socsol.cz
Kontakt: 604 35 72 15 // www.socsol.cz